

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

імені проф. Балацького О. Ф.

(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 2

Суми

Сумський державний університет

2016

**ВПЛИВ РОЗМІРУ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ**

асист. **Вороненко В.І.**, студент гр. Ем - 51 **Малюга М.С.**
Сумський державний університет (Україна)

У сучасних умовах соціально-економічних перетворень та переходу української економіки до ринкових відносин досить актуальним є дослідження впливу податків та податкової політики, на економічні процеси в державі. Користуючись податковою політикою різноманітні державні установи впливають на стан кон'юнктури, стимулюють економічне зростання та роблять перерозподіл грошових потоків. З розвитком суспільства здійснюється поступове покращення системи оподаткування, відбувається процес постійної зміни структури податків, зростання їх ролі в доходах держави.

Вплив податків та системи оподаткування нерозривно пов'язаний з їх функціями. Науковці не виділяють єдиного підходу до класифікації функцій податків. Проте традиційна економічна теорія виділяє такі два напрями функцій, як фіскальну та регулюючу.

Головним призначенням першої функції є наповнення доходу бюджету країни з метою його подальшого перерозподілу. Тому оподаткування діяльності слугує базисом для покриття витрат держави. Регулююча функція податків забезпечує гармонізацію інтересів всіх учасників податкових відносин та слугує інструментом державного регулювання інфраструктури ринку.

Отже, виходячи із функцій, формування податкових надходжень бюджету повинно розглядатися щонайменше двояко: як невід'ємна складова бюджетного процесу та як інструмент регулювання фінансово-економічних відносин [1].

Податки є інструментом впливу держави на економіку у разі, якщо це ринкова економіка. Завдяки податкам здійснюється наповнення державного бюджету та бюджетів нижчих рівнів, що дозволяє потім реалізовувати функції держави. Але цей інструмент потребує продуманого підходу при використанні, щоб не нашкодити економіці. Повинна бути системність і спланованість, що дозволить певним чином суб'єктам прогнозувати податкові рішення.

Необхідно до того ж враховувати, що надмірне податкове навантаження

негативно впливає на розвиток національної економіки [2]. Під час надмірного податкового навантаження знижується економічна активність підприємців, що призводить у сукупності до сповільнення економічного зростання країни і як наслідок виникає криза у державі. Економічна криза може призводити до соціального напруження, збіднення населення, його міграції у інші країни у пошуках роботи або вищих доходів.

Бюджетні доходи завжди обмежені, а видатки постійно зростають, що вимагає або збільшувати податкові надходження або зупиняти соціальні видатки. Останнє у свою чергу може призвести до невдоволення населення і соціальної напруги. Згідно даним фіскальної служби України, податкові надходження забезпечують основну частину бюджету і становлять до 84% [3]. Це вказує на те, що у більшості випадків податкові надходження є основним джерелом фінансування держави.

Крім вище перелічених негативних наслідків надмірного оподаткування, слід додати, що це також призводить і до погіршення інвестиційного клімату держави, що ми можемо бачити на прикладі України. Рівень податків для реального сектору України є надмірним, що відштовхує потенційних інвесторів і рейтинг країни з інвестиційної привабливості постійно падає, або залишається дуже низьким. Такий стан речей в Україні призвів до того, що багатьом підприємствам приходится працювати в «тіні» заради досягнення рентабельності. Згідно даним Doing business 2016, за обтяжливості оподаткування Україна зайняла 107 місце серед 189 країн, поступившись таким країнам, як Гана та Уганда [4].

Також проблемою, яка виникає через високий податком тягар є те, що резиденти України намагаються ухилятися від сплати податків. В той час як в інших країнах сплата податків є беззаперечною. Можливо, одним із шляхів вирішення цієї проблеми є зниження податкового тягарю до прийнятних меж. Але при цьому варто запровадити справедливий механізм відповідальності за несплату податків.

Таким чином, оптимізація податного навантаження є одним із головних механізмів позитивного впливу на розвиток економіки держави, що може дозволити зменшити в ній кризові явища, які ми зараз спостерігаємо.

1. Малкіна Я.Д. Економічний зміст податків, їх роль та сучасний стан податкової системи України / Я. Д. Малкіна // Глобальні та національні проблеми економіки – 2015 – Вип. 6 – с. 854-858.

2. Горобінська І. В. Вплив оподаткування на інвестиції та економічне зростання в Україні / І. В. Горобінська, Т. О. Кривошеєва // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. - 2010. - Вип. 7. - С. 258-261.

3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України: [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://sts.gov.ua>

4. Doing business 2016 report Economy Rankings [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/EconomyRankings/>